

Stanowisko do projektu ustawy o aktywności zawodowej (UD 399)

KLUCZOWE TEZY:

1. Nowe propozycje w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego nie stanowią istotnego wzmocnienia rozwiązań w obszarze edukacji cyfrowej czy wykorzystania cyfrowych narzędzi związanych z rozwojem kompetencji pracowników;
2. Pozytywnie należy ocenić propozycję projektu w zakresie pożyczki edukacyjnej i bonu na kształcenie ustawiczne. Przede wszystkim pozytywnym uzupełnieniem zmian i istotną zachętą dla przedsiębiorców byłoby wprowadzenie większego poziomu umarzalności pożyczek;
3. Zestawiając bon na kształcenie ustawiczne z pożyczką edukacyjną może okazać się, że bon będzie narzędziem nieatrakcyjnym dla przedsiębiorców. Zasadnym zatem byłoby podniesienie wartości bonu do znacznie przewyższającego wartość maksymalnej pożyczki edukacyjnej.

ZAŁOŻENIA PROJEKTU

Projekt ustawy o aktywności zawodowej ma na celu wprowadzenie zmian w działaniach urzędów pracy dostosowujących je do sytuacji na rynku pracy. Projekt ma przede wszystkim odpowiedzieć na zgłaszane potrzeby rynku pracy tj. dostosowanie systemu urzędów pracy i aktywizacji bezrobotnych do realiów rynkowych oraz wyzwania związane z napływem obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców od dawna dostrzega konieczność wprowadzenia zmian w mechanizmach obsługi i wsparcia osób bezrobotnych, tak aby system wsparcia polityki zatrudnienia przez państwo oddziałowywał jak najbardziej elastycznie na problemy i potrzeby osób bezrobotnych aktywnie poszukujących nowego zatrudnienia. Z nadzieją i optymizmem podchodzimy do niniejszego projektu ustawy, jednocześnie jednak zwracamy uwagę na jej niektóre mankamenty. Jesteśmy również otwarci na dyskusję merytoryczną dotyczącą modyfikacji projektowanych przepisów na dalszym etapie prac legislacyjnych.

UWAGI CO DO KRAJOWEGO FUNDUSZU SZKOLENIOWEGO

Nowe propozycje w ramach KFS nie stanowią istotnego wzmocnienia rozwiązań w obszarze edukacji cyfrowej czy wykorzystania cyfrowych narzędzi związanych z rozwojem kompetencji pracowników. Z tegorocznego indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI 2022) wynika, że w zakresie kapitału ludzkiego, Polska plasuje się poniżej średniej w każdym z badanych obszarów. Zmiany w ramach KFS nie są niestety wystarczające, aby znacząco zmienić trend związany z integracją technologii cyfrowej w przedsiębiorcach. Wobec tego postulujemy, aby wprowadzić priorytet dot. wykorzystania środków w ramach KFS na rozwój kompetencji cyfrowych pracowników i pracodawców.

Ponadto, KFS powinno nadal finansować działania rozwojowe wychodzące poza obszar kursów zawodowych sensu stricto. Propozycja, aby środki KFS były przeznaczane bez finansowania tzw. szkoleń miękkich jest w naszej opinii wyjątkowo nietrafiona. Ostrzegamy, iż proponowana zmiana i powyższe ograniczenie finansowania wyłącznie do „twardych” kursów zawodowych z dużym prawdopodobieństwem spowoduje spadek zainteresowania ze strony pracodawców doksztalaniem pracowników w ramach KFS, co negatywnie wpłynie na kompetencje osób zatrudnionych w zmieniającym się rynku pracy. Dlatego też zasadnym jest pozostanie przy finansowaniu przez KFS również tzw. szkoleń miękkich.

Negatywnie należy również ocenić zmniejszenie limitu dofinansowania z KFS. Takie działania powoduje, że KFS będzie mało atrakcyjnym instrumentem w porównaniu do innych dostępnych instrumentów wsparcia z EFS, szczególnie dla grupy MŚP. Jako ZPP również negatywnie oceniamy zapis ograniczenia w postaci maksymalnej wysokości dofinansowania w roku dla jednego wnioskodawcy w zależności od wielkości wnioskodawcy.

W kontekście powyższego niepotrzebnie również połączono kategorię małych i średnich przedsiębiorstw. Należy przypomnieć, że zdecydowanie inna sytuacja i potrzeby występują w przedsiębiorstwach zatrudniających 30 pracowników, a inne w tych z 220 pracownikami. Postulujemy zatem o przywrócenie kategorii średnich firm (zatrudniających od 50 do 249 pracowników)

POŻYCZKA EDUKACYJNA I BON NA KSZTAŁCENIE USTAWICZNE

Pozytywnie należy ocenić propozycję projektu w zakresie pożyczki edukacyjnej i bonu na kształcenie ustawiczne.

Oceniając pierwsze rozwiązanie (pożyczki edukacyjnej) należy zwrócić uwagę na jej przyznanie w maksymalnej wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia. Niniejsze środki mogą być wykorzystane nie tylko na opłacenie kosztów szkolenia, ale także studiów podyplomowych, potwierdzenia wiedzy i umiejętności, uzyskani dokumentów potwierdzających nabycie wiedzy i umiejętności oraz na kontynuację nauki w formach szkolnych. Powyższa konstrukcja wpłynie pozytywnie, jednakże jeszcze bardziej wskazane byłoby jej uzupełnienie o kilka aspektów. Przede wszystkim pozytywnym uzupełnieniem zmian i istotną zachętą dla przedsiębiorców byłoby wprowadzenie większego poziomu umarzalności pożyczek. Ponadto do konstrukcji należałoby dodać możliwość rozliczania w walutach obcych czy możliwość zawieszenia spłaty rat na dany, maksymalny okres czasu.

Co do bonu edukacyjnego pozytywnie należy się odnieść do rozszerzenia odbiorców tej formy wsparcia. Wysokość bonu wyniesie jednak 450% przeciętnego wynagrodzenia na jedną osobę w okresie kolejnych trzech lat. Natomiast w przypadku pożyczki edukacyjnej mowa jest o maksymalnej wysokości 400% przeciętnego wynagrodzenia. Zatem zestawiając bon na kształcenie ustawiczne z pożyczką edukacyjną może okazać się, że bon będzie narzędziem nieatrakcyjnym dla przedsiębiorców. Zasadnym zatem byłoby podniesienie wartości bonu do znacznie przewyższającego wartość maksymalnej pożyczki edukacyjnej.

OGÓLNE UWAGI

Projekt ustawy o aktywności zawodowej stanowi dobry krok ku lepszemu działaniu systemu urzędów pracy i wspomaganii bezrobocie. Zdecydowaną większość proponowanych przepisów należy ocenić pozytywnie jako wspomagające cel ustawy. W niektórych aspektach zmiany można jednak jeszcze poprawić, aby proponowane rozwiązania jeszcze lepiej wpływały na rynek pracy oraz politykę zatrudnienia i zwiększanie kompetencji pracowników.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców deklaruje otwartość na dyskusję dotyczącą modyfikacji projektowanych przepisów na dalszym etapie prac nad ustawą i apeluje o uwzględnienie powyższych propozycji w trakcie dalszego biegu procesu legislacyjnego.